

því að þau geta aldrei vitað, hvar varðskipið er; en þegar er það er farið frá landinu, fyrir miðju septembermánaðar, gengur ósvífni þeirra og fyrirliðning á lögunum úr öllu hófi, ekki aðeins hjer á Faxaflóa, heldur og annarsstaðar við strendur landsins, því að þau vita, að hin-ir innlendu lögreglustjórar geta alls engan hemil á þeim haft, einkum þar sem þau eigi svíf-ast þess að beita ofbeldi til þess að komast hjá því að verða tekin föst, og víkja ekki fyrir öðru en vopnum. Auk þess treysta þau því, að sjeu þau aðeins komin úr landhelgi, þurfi þau ekki að óttast hegning fyrir ofbeldisverk sín.

Auðvitað er eptir staðháttum ómögulegt að varna algerlega yfiringi hinna útlendu botnvörpuskipa, en það mundi vera mikið unnið, ef gufubátur, þótt lítill væri, hefði stöðvar á Faxaflóa frá því í byrjun marzmánaðar þangað til í nóvember, og varðskipið, sem nú er, væri hjer þar að auki frá byrjun aprilmánaðar þangað til í september á verði meðfram strönd-um landsins. Svo framarlega sem ráðaneytið eigi sjer sjer fært að verða þegar á næsta ári við óskum alþingis um sjerstakan fallbyssubát, er hafi stöðvar á Faxaflóa, þá tel eg það alls-endis nauðsynlegt, að eitthvað verði gjört til að skerpa eptirlitið með útlendum botnvörpu-veiðaskipum, t. d. á þann hátt, að varðskipið dvelji hjer við land til loka októbermánaðar, því fremur sem ósvífni hinna ensku botnvörpuskipa virðist hafa farið í vöxt, síðan enska stjórnin hefir farið að senda hingað herskip þeim til verndar.

**Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um þingsálykt- 43
un um kennslu í lærða skólanum í Reykjavík.** — Með brjefi, dagsettu 24. maí
28. oktbr. 1899, hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað þingsályktun, er
alþingi hefir samþykkt sama ár, um kennslu í lærða skólanum í Reykjavík, þar
sem skorað er á stjórnina

1. Að leita álits kirkju- og kennslumálaráðaneytisins og Kaupmanna-
hafnarháskóla um það, hvort breyting á fyrirkomulagi hins lærða skóla í Reykja-
vik, í líka átt og farið var fram á í frumvarpi, samþykktu á alþingi 1897, þyrfti
að verða því til fyrirstöðu, að íslenzkir stúdentar fengju aðgang að háskólanum,
eða hvort eigi mundi að minnsta kosti nægja, að því er guðfræðisnemendur sner-
ir, að þeim væri gefinn kostur á aukakennslu í grísku við lærða skólann í Reykja-
vik.

2. Ef háskólinn og kennslumálaráðaneytið kemst að þeirri niðurstöðu, að
slíkt fyrirkomulag mundi eigi útiloka íslenzka stúdenta frá námi við háskólann, að
stjórnin þá leggi fyrir næsta alþingi frumvarp, er byggt sje á sama grundvelli
og frumvarp alþingis 1897.

Út af þessu skrifadi ráðaneytið kirkju- og kennslumálaráðaneytinu við-
vikjandi hinu fyrra atríði þingsályktunarinnar. Kirkju- og kennslumálaráða-
neytið hefir síðan sent hingað meðfylgjandi yfirlýsingar frá öllum 5 deildum há-
skólans, og hefir bæði háskólaráðið og kirkju- og kennslumálaráðaneytið vísað til
þessara yfirlýsinga, er þjer eruð umbeðinn að gjöra alþingi kunnar. Að alþingi
loknu óskast þær endursendar hingað.

Í sambandi hjer við skal þess getið, að ráðaneytið fyrir Ísland eigi finn-
ur ástæðu til að gjöra það að umtalsefni, hvort nokkurt annað löggjafarvald en
hið almenna danska löggjafarvald geti kveðið á um skilyrðin fyrir því að stú-
dentar frá Reykjavíkurskóla hafi aðgang að háskólanum og sjerstaklega um skil-

43 yrðin fyrir því, að þeir taki þar embættispróf, með því að ráðaneytið, hvað sem 24. maí öðru líður, verður að telja það mjög óheppilegt, að í þessu efni gildi aðrar reglur, sem af atriði eru, um íslenska stúdenta, en þær er gilda fyrir stúdentana í konungsríkinu. Meðan málið um tilsvarendi breytingar að því er konungsríkið snertir eigi er komið lengra en nú er, getur ráðaneytið eigi fundið ástæðu til að leggja fyrir alþingi frumvarp um breyting á þeirri skipun, sem nú gildir um lærða skólann, í þá átt, sem alþingisfrumvarpið frá 1897 fer, svo verulegar breytingar, sem frumvarp þetta fer fram á.

Þetta er yður hjer með til vitundar gefið til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í Bdeild Stjórnartíðindanna ásamt nefndu brjefi yðar.

Brjef landshöfðingja.

Á síðasta alþingi var borið upp í efri deild af þingmanna hálfu frumvarp til laga um kennslu í lærða skólanum í Reykjavík og í gagnfræðaskólanum á Möðruvöllum, sem í öllu verulegu var samhljóða frumvarpi því um sama efni, sem alþingi 1897 samþykkti, en samkvæmt brjefi hins háa ráðaneytis 27. septbr. 1897 eigi var álititil til þess fallið, að verða að lögum. Samkvæmt tillögum nefndar þeirrar, er umgetin deild kaus til þess að íhuga mál þetta, og í voru báðir efórar lærða skólans, náði nefnt lagafrumvarp eigi fram að ganga. — Aptur á móti samþykktu báðar deildir þingsins eptir löglegan undirbúning þingsályktun, þar sem skorað er á stjórnina, sumpart að leita álits kirkju- og kennslumála-ráðaneytisins og Kaupmannahafnarháskóla um það, hvort breyting á fyrirkomulagi hins lærða skóla í Reykjavík, í líka átt og farið var fram á í frumvarpi samþykktu á alþingi 1897, þyrfti að verða því til fyrirstöðu, að íslenzkir stúdentar fengju aðgang að háskólanum, og sumpart, ef slíkt fyrirkomulag eigi álititil hafa slíka afleiðing í för með sjer, að stjórnin þá leggi fyrir næsta alþingi frumvarp, er byggt sje á sama grundvelli og frumvarp alþingis 1897.

Jafnframt því að senda nefnda alþingisályktun, bæði í þeim búningi, er hún kom í frá þinginu, og í danskri þýðingn, og danska þýðing á umgetnu nefndarálitu, leyfi jeg mjer virðingarfyllt að fela mál þetta aðgjörðum hins háa ráðaneytis.

44 **Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Norðuramtínu og Austur-**
2. maí **amtínu um flutning þingstaðar Borgarfjarðarhrepps.** Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í brjefi dagsettu 25. marz þ. á., meðmælum hlutadeigandi sýslumanns og beiðni hreppsnefndarinnar í Borgarfjarðarhreppi í Norðurmúlasýslu, vil jeg hjermeð veita samþykki mitt til þess að þingstaður umgetins hrepps sje fluttur frá Desjarmýri að Bakkagerði, gegn því að hreppsnefndin annist um að til verði hæfilegt hús til þinghalda á hinum nýja þingstað.

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og frekari birtingar.

45 **Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Norðuramtínu og Austur-**
2. maí **amtínu um flutning þingstaðar Þóroddstaðahrepps.** Samkvæmt tillög-